

Міністерство культури та інформаційної політики України
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої ради ХДАДМ
(Протокол № 05 від 19.05.2020)

ІСТОРІЯ І ТЕОРІЯ ДИЗАЙНУ

Програма фахового вступного випробування для прийому на навчання осіб,
які здобули СВО магістра (спеціаліста),
для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності:

022 «Дизайн» за програмою Дизайн»

Денна форма навчання
Вечірня форма навчання

Програма розрахована на виявлення теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей у галузі професійної дизайнерської та проектно-дослідницької діяльності, оволодіння історією, теорією та методологією дизайн-процесу.

ТИПОВІ УМОВИ
до програмних питань фахового випробування
з історії і теорії дизайну

Типові питання з історії дизайну

1. Протодизайн. Перші форми предметно-художньої діяльності людини. Еволюція форм найпростіших знарядь та побутових речей у процесі розвитку суспільств. Поєднання двох найважливіших складових дизайну – функціональності і краси.
2. Рух за оновлення мистецтв та ремесл у другій половині XIX століття та його вплив на формування дизайну. Вчення Джона Рескіна та Уільяма Моріса.
3. Перша Всесвітня промислова виставка у Лондоні (1851 року) як важливий етап у розвитку дизайну. Промислові виставки в інших країнах.
4. Стиль «Модерн» в дизайні і архітектурі кінця XIX – початку XX століття. Національні школи модерну. Модернізм та його вплив на розвиток дизайну.
5. ВЕРКБУНД. БАУХАУЗ – школа нового типу та виразник німецького функціоналізму. Основні етапи розвитку (Веймар – Десау – Берлін).
6. Конструктивізм, виробниче мистецтво, ВХУТЕМАС – ВХУТЕІН. Дизайн СРСР.
7. Діяльність піонерів дизайну О. Родченко, В. Татліна, Є. Лисицького та інших по створенню ВХУТЕМАСа – ВХУТЕІНа.
8. Становлення дизайну в Україні. Школа Раєвської-Іванової в Харкові, її програмна єдність у поєднанні мистецтва і техніки. Естетичні та педагогічні концепції В. Єрмілова.
9. Тенденції та напрямки розвитку сучасного дизайну.
10. Сучасний стан розвитку дизайну в Україні. Проблема національного та глобалізаційного чинників проектування.
11. Дизайн Італії, Франції, Німеччини. Своєрідність художньо-пластичної мови.
12. Становлення організаційних форм дизайн-діяльності в США. Комерційний дизайн. Стайлінг.
13. Втілення національної своєрідності у дизайні Скандинавії, Японії.
14. Постмодернізм в дизайні і архітектурі. Мемфіс. Хай-тек. Органічний дизайн. Екодизайн.

Типові питання з теорії дизайну

1. Предмет та завдання дизайну. Основні поняття та категорії. Термінологія дизайн-діяльності.
2. Мета та завдання дизайну. Методи та специфіка роботи дизайнера. Дизайнер, його завдання, навички та особливості професійної діяльності. Продукти творчості, їх споживчі якості.
3. Дизайн та матеріально-художня культура. Краса та художній і проектний образ.
4. Зміст та форма в дизайні. Головні чинники, що впливають на форму.
5. Стиль та стилістика. Стиль та мода. Пошук стильової виразності форми. Стилізація форми.
6. Маркетинг та дизайн. Моніторинг споживчого ринку як важлива складова сучасного дизайну.
7. Ергономіка та дизайну. Предмет, завдання, методи та засоби.
8. Професійні і творчі організації дизайнерів в Україні та за кордоном.
9. Мета, завдання та принципи організації системи безперервної дизайн-освіти. Сучасний стан дизайн-освіти в зарубіжних країнах. Основні принципи та особливості підготовки дизайнерів в Україні.
10. Зв'язки форми з функцією, конструкцією, матеріалом, технологією. Естетична виразність форми. Засоби досягнення та критерії оцінки. Проблема форми в дизайні. Виявлення факторів та тенденцій формоутворення – основне із завдань перед проектних досліджень.

11. Композиція в дизайні. Види композиції. Досягнення єдності – основний закон композиції. Об'ємно-просторова структура, тектоніка, поняття пластики форми, засоби розмірності.
12. Форми використання комп'ютерних технологій в дизайн-процесі.
13. Дизайнерський процес. Етапи проектного процесу. Засоби проектного моделювання (графіка, макетування, 2D та 3D моделювання, словесне моделювання). Склад проектної документації.
14. Методи моделювання, ескізування в професійній діяльності дизайнера. Дизайнерський аналіз (аналіз вихідної ситуації, побудова об'єкту проектування), синтез, оцінка – основні процедури дизайну.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Відповіді на питання вступників на третій (освітньо-науковий) рівень, оцінюються за 100 бальною системою. При цьому оцінюються якості науково-теоретичних знань.

90-100 — відтворення матеріалу що запропоновано, демонстрація вміння аналізу та системного викладення; вміння робити самостійні висновки та узагальнення.

82-89 — науково-теоретичний матеріал засвоєно та відтворюється але у викладенні є деякі порушення логіки та системності;

75-81 — висновки та узагальнення подані без доказової бази.

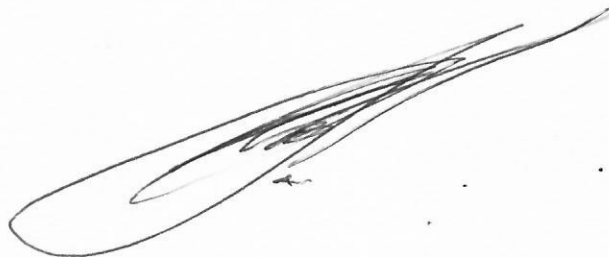
64-74 — науково-теоретичний матеріал у цілому засвоєно та відтворено, але є незначні прогалини;

60-63 — матеріал подано не системно, без чіткого розуміння; у викладенні матеріалу не вистачає доказовості та висновків.

35-59 — низький рівень відтворення науково-теоретичного матеріалу, існують значні прогалини у засвоєнні матеріалу; порушена логіка відповіді, відсутні висновки.

1-34 — відсутність будь якого рівень відтворення науково-теоретичного матеріалу.

Голова комісії

Олександр БОЙЧУК